

המבקש:

- נגד -

המשיב:

החלטה בבקשה לקיום דיון נוסף

מבוא

1. פסק הבוררות בתיק זה ניתן ביום 27.1.21 ע"י הבורר עו"ד [REDACTED]. בפסק הבוררות נפסק כי על המבקש/נתבע לשלם למשיב/תובע עמלה בסך 9,360 ש"ח כולל מע"מ, פיצוי מוסכם בסך 5,000 ש"ח וכן הוצאות, שכ"ט ב"כ התובע ושכ"ט הבורר בסך כולל של כ- 11,000 ש"ח.
2. המבקש הינו שחקן כדורגל מקצועני. המשיב הינו מייצג שחקנים. בין השניים נחתם ביום 24.6.18 הסכם ייצוג על פיו ייצג המייצג את השחקן לתקופה של שתי עונות: 18/19 ו- 19/20. בהסכם נקבע כי תקופתו תוארך אוטומטית לשלוש שנים נוספות, אם המייצג יצליח "להביא לחתימת השחקן בליגה הלאומית, ליגת העל ו/או בחו"ל". התמורה לשירותי המייצג נקבעה כדלקמן:
 - עבור עונת 18/19: סך של 4,800 ש"ח כולל מע"מ;
 - עבור עונת 19/20: שיעור של 10% בתוספת מע"מ מהשכר הכולל.השחקן התחייב למתן בלעדיות למייצג. בסעיף 7.1 להסכם נקבע כי אם יפר השחקן התחייבות זו ישלם למייצג פיצוי מוסכם בסך 50,000 ש"ח.
3. בעונת 18/19 פעל המייצג וגרם להתקשרות השחקן עם קבוצת [REDACTED], וככל הנראה שולמה למייצג העמלה המוסכמת.

4. בעונת 19/20 הביא המייצג לחתימת הסכם בין השחקן לבין קבוצת [REDACTED] מהליגה הארצית (להלן: "הסכם השחקן- [REDACTED]"). שכרו השנתי של השחקן (ללא בונוסים ופרמיות) עמד ע"ס 80,000 ש"ח. השחקן לא שילם למייצג עמלה בגין התקשרות זו.
5. כפי שהתברר במהלך הבוררות, במקביל להתקשרות השחקן עם קבוצת [REDACTED], התקשר המייצג עם קבוצה זו ביום 19.6.19 לקבלת עמלה ממנה בגין התקשרותה עם השחקן. העמלה עמדה על שיעור של 5% משכרו נטו של השחקן, בצירוף מע"מ (להלן: "הסכם מייצג- [REDACTED]").
- אומר כבר בשלב זה כי לטענת השחקן, התקשרות המייצג עם הקבוצה [REDACTED] איינה את זכותו לקבלת עמלה בגין הסכם השחקן- [REDACTED].
6. בתום עונת 19/20 התקשר השחקן – מבלי שהמייצג מעורב בכך – עם קבוצת [REDACTED], להסכם שלוש עונות.
7. המייצג תבע לקבל מהשחקן את הסכומים הבאים:
- עמלתו לעונת 19/20 בסך של 9,360 ש"ח (8,000 ש"ח בתוספת מע"מ);
 - עמלה בשיעור 10% מהשכר הקבוע שאמור השחקן לקבל מהתקשרותו עם קבוצת בני יהודה;
 - פיצוי מוסכם בסך 50,000 ש"ח מכח סעיף 7.1 להסכם הייצוג.
8. על פי הסכמת הצדדים, לא הוצגו ראיות נוספות מעבר לכתבי הטענות והמסמכים שהוגשו בתיק וכל צד הגיש סיכומיו.
9. הבורר קבע בפסק דינו כי על השחקן לשלם למייצג את עמלתו החוזית בגין התקשרות השחקן בהסכם השחקן- [REDACTED] לעונת 19/20. הבורר דחה את טענת השחקן כי ההתקשרות בין המייצג לקבוצה זו וקבלת העמלה ממנה, שוללת את זכות המייצג לקבלת עמלה מהשחקן בגין הסכם השחקן-כפר קאסם. לפיכך נפסק לתובע הסך הנתבע של 9,360 ש"ח. וכך נומקה בפסק הבוררות דחיית טענות השחקן כי איננו מחוייב בתשלום עמלה בגין הסכם השחקן-כפר קאסם:
8. הנתבע מרכז את מירב טיעוניו, כנגד חובת תשלום לתובע עבור עונת 19/20 (תקופת משחקו [REDACTED]), בכך שהתובע חתם על הסכם התובע- [REDACTED] ובכך שקבל את השכר הנקוב בו. לטענת הנתבע, בכך נשללה זכותו לקבלת שכרו של התובע מהנתבע בגין אותה עונה.
9. אומר כבר עתה: לעניות דעתי ופרשנותי את הסעיפים עליהם מסתמך הנתבע, אין בהם כדי לשלול זכותו של התובע לשכרו בנסיבות תיק זה, שכן החובות המוזכרות שם (ומיד יפורט) מוטלות הן על השחקן או על הקבוצה, ולא דוקא על המייצג. כך למשל בסעיף 5 לתקנון המייצגים נקבע כי על השחקן ועל הקבוצה לפרט את כל הפרטים המצויינים בסעיף האמור. חובה זאת כוללת גם ציון העובדה (אם היא רלוונטית) לפיה הקבוצה משלמת את עמלת המייצג במקום השחקן ועבורו.

10. גם תקנה 6 לתקנון המייצגים (ושעליו נסמך הנתבע בסעיף 19 לסיכומיו), לעניות דעתי, אינה אוסרת, על המייצג בכלל והנתבע במקרה זה, לקבל שכר הן מהקבוצה והן מהשחקן. כל שנאמר בתקנה הוא שכל צד בהתקשרות (דהיינו שחקן וקבוצה) ישלם את העמלה המגיעה ממנו, ונאסר על מי מהצדדים לשאת גם בתשלום המוטל על הצד האחר להתקשרות.
11. גם הוראות תקנה 7 לתקנון המייצגים, המטילה חובת חתימת הסכם במקרה בו המייצג מייצג הן את הקבוצה והן את השחקן בהתקשרות ביניהם, מטילה חובה זאת (של חתימת הסכם) על השחקן ועל הקבוצה, ולא על המייצג.
12. העולה, כאמור לדעתי, מכל האמור לעיל הוא כדלקמן:
- (א) אין איסור על מייצג ליצג הן את הקבוצה והן את השחקן באותה התקשרות.
- (ב) במקרה של ייצוג שני צדדים, נאסר על צד אחד לשלם את שכר הייצוג המגיע מן הצד האחר, אולם אין איסור על הקבוצה לשלם למייצג את השכר המגיע מן השחקן, ובלבד שתשלום זה נעשה מתוך הכספים שמגיעים לשחקן מהקבוצה, ולא "מכיסה היא" או על חשבונה.
10. להשלמת התמונה יצויין כי הבורר קבע כי סעיף הארכת הסכם הייצוג לשלוש שנים נוספות הוא בלתי סביר, במיוחד לאור היחס בין תקופת ההסכם לתקופה בה מוארך ההסכם; לפיכך נקבע כי אין לתת לו תוקף (מבלי לפגוע בתוקף יתר סעיפי הסכם הייצוג) ובעקבות כך נדחתה דרישת המייצג לקבלת עמלה בגין הסכם השחקן- [REDACTED]¹. הבורר קבע כי הפיצוי המוסכם בסך 50,000 ש"ח נקבע "ללא יחס סביר לנוזק שניתן היה לראותו מראש בעת כריתת החוזה" ולאור סכומי התמורה שנקבעו כעמלת המייצג, המדובר בפיצוי בלתי-סביר במידה קיצונית; הבורר הפחית סכום זה לסך של 5,000 ש"ח. כן נפסקו לטובת המייצג החזר הוצאות ושכ"ט עו"ד והשחקן נשא גם בשכ"ט הבורר.
11. השחקן הגיש בקשה לקיום דיון נוסף. על פי החלטתי, המייצג הגיב לבקשה.
- הבקשה לקיום דיון נוסף**
12. הבקשה לדיון נוסף מתמקדת בתקיפת הכרעת הבורר בשאלת השלכת קיומו של הסכם מייצג- [REDACTED] על חבות השחקן לשלם למייצג את עמלתו בגין הסכם השחקן- [REDACTED], וליתר דיוק, קביעת הבורר שההסכם הראשון הנזכר לעיל איננו פוטר השחקן מחיובו למייצג.
13. יצויין כי השחקן כלל בבקשתו לדיון נוסף גם טענות לגבי חיוביו בהוצאות המשפטיות של המייצג ובשכ"ט הבורר. מכיוון שהמדובר בטענות הנושאות אופי ערעורי, פטרתי המייצג מלהגיב להן. מובהר שטענות אלה נדחות, מהטעם המפורט לעיל.
14. בתגובתו טוען המייצג כי החלטת הבורר נכונה ובכל מקרה, אין מקום לקיים דיון נוסף בסוגיה זו.

¹ מכיוון שאין כל השגה של המייצג לקביעה זו, לא אתייחס לנושא זה בהחלטתי זו; אין להסיק מכך על עמדתי בסוגיה זו.

הכרעה בטענות הצדדיםהתנאים לקיום דיון נוסף

15. סעיף 8ב לתקנון המוסד לבוררות וגישור הותקן במסגרת הרפורמה (ויש שיאמרו – המהפכה) שנערכה בשנת 2017 במוסד לבוררות וגישור. דומה כי ניתן לסכם את האופן שיש לפרש סעיף זה על ידי ציטוט המובאה להלן, מההחלטה שניתנה ע"י הבורר עו"ד אמיר זולטי במסגרת בקשה לקיום דיון נוסף בתיק בוררות 18/17 - 277:

במסגרת החלטתו בבקשה לדיון נוסף בתיק בוררות 18-17/17) שהציטוט ממנה מובא גם בהחלטתו בבקשה לדיון נוסף בתיק בוררות 18-17/61 (קבע הבורר עו"ד תגר עמיאל, כי:

"בתכלול האמור לעיל, הרי שישנן שתי חלופות שבהתקיים אחת מהן, יש לשקול קיום דיון נוסף; בחלופה הראשונה יעשה שימוש כדי למנוע תוצאה קשה (וראה לדוגמא, בענייני אימוץ, דנ"א 13/6211 משרד הרווחה נ' פלונית); בחלופה השנייה יעשה שימוש כדי לבחון סוגיות עקרוניות... לא הייתי מרחיק לכת וקובע כי הקריטריונים צריכים להיות כה מחמירים כמקובל לגבי סעיף 30 לחוק בתי המשפט...יש לזכור כי זו הדרך היחידה לקביעת "הלכות" בסוגיות עקרוניות המובאות בפני המוסד לבוררות וגישור. אין המדובר במוסד בוררות המאגד אדמיניסטרטיבית בוררים העוסקים כל אחד בתחום אחר, אלא במוסד שהינו חלק מהמערכת השיפוטית והמשפטית של ההתאחדות לכדורגל, הן בתחום זה בלבד ובהכרעותיו יש כדי להנחות את העוסקים והמועסקים בענף זה."

אין לי אלא להסכים לאמור לעיל, מוסד הדיון הנוסף יכול לשמש כעזר חשוב לבוררים ולבעלי הדין, לייצר פסיקה עקבית אחידה וצפויה, ליישב מחלוקות (לשם שמיים) בין פסיקות מקבילות וכן הלאה. על כן, אפשר שהיד תהיה קלה יותר בהתרת קיומם של דיונים נוספים בפני המוסד לבוררות ולגישור (בהשוואה לבית המשפט העליון). אולם אין משמעות הדבר כי כל בעל דין שדעתו לא נחה מפסק הבורר בענייניו יבוא בשערי הדיון הנוסף. לשונו של סעיף 8ב ברורה. דיון נוסף אינו ערעור והדעת נותנת כי מעטים המקרים בהם קיימת עילה של ממש לקיום דיון נוסף, אפילו ננקוט גישה ליברלית יותר באשר לפרשנות הוראות הסעיף.

² פורסם באתר ההתאחדות לכדורגל:

מִן הַכֹּלֵל אֶל הַפֶּרֶט

16. כפי שראינו לעיל, הקטע הרלוונטי בפסק הבוררות דן בסעיפים 5, 6 ו-7 לתקנון המייצגים, שלאור חשיבותם מובאים להלן (בקיצורים המתחייבים):

5. גילוי ופרסום

1.

שחקן וקבוצה שנעזרו בשירותי מייצג יצינו בהסכם הייצוג את מלוא הפרטים על כל התמורה והתשלומים, מכל סוג או מין, שהם שילמו או שאמורים להיות משולמים, במישרין או בעקיפין למייצג. האמור חל גם על סכומים שהקבוצה שילמה או אמורה לשלם למייצג גם אם הסכם התיווך נעשה בין המייצג לבין השחקן אולם הקבוצה משלמת למייצג את התמורה במקום השחקן ועבורו.

2.

הסכם עם מייצג יצורף למסמכי רישומו של שחקן בהתאחדות כשחקן בקבוצה במקרה ששחקן ו/או קבוצה לא נעזרו בשירותיו של מייצג, עליהם לציין זאת במפורש בגוף ההסכם עצמו.

6. תשלום למייצגים

1.

סכום התמורה המשולמת או שאמורה להיות משולמת למייצג אשר נתן את שירותיו לשחקן יחושב על בסיס השכר הקבוע של השחקן (לא כולל פרמיות בגין נקודות ומענקים) (במשך כל תקופת ההסכם שלו עם הקבוצה.

2.

קבוצה הנעזרת בשירותיו של מייצג תשלם את התמורה למייצג בסכום כולל אחד, עליו יוסכם בהסכם הייצוג.

3.

בהתאם לקבוע בתקנון פי"א בעניין מייצגים, מומלץ למייצגים, לשחקנים ולקבוצות להביא בחשבון לשם קביעת התמורה את הפרמטרים שלהלן:

(א) סך כל סכום התמורה לעסקה לכל המייצגים אשר פעלו מטעמו של שחקן....

(ב) סך כל סכום התמורה לעסקה למייצגים אשר הועסקו מטעמה של קבוצה על מנת להתקשר עם שחקן בהסכם או בהסכמים

(ג)

(ד)

4.

5.

בכפוף לאמור בסעיף 7(2) לתקנון זה, כל תשלום בעד שירותים של מייצג ישולם למייצג רק על ידי הצד אותו ייצג בעסקה.

.6

על אף האמור בסעיף 5 לעיל, לאחר השלמת העסקה הרלוונטית ובכפוף להסכמת הקבוצה, רשאי השחקן לתת לקבוצה הוראה בכתב לשלם למייצג את הסכום המגיע למייצג על פי ההסכם שבינו לבין המייצג, בשמו של השחקן. התשלום אשר ישולם בשמו של השחקן ישולם בהתאם לתנאי התשלום עליהם הוסכם בין השחקן לבין המייצג ובלבד שהקבוצה תפעל בעניין זה כמתחייב על פי כל דין לעניין מיסוי התשלום וחובת המס בגינו.

.7

7 ניגודי עניינים

.1

על מייצג, שחקן ועל קבוצה לוודא טרם התקשרות עם מייצג, כי המייצג אינו מצוי בניגוד עניינים או שלא מתקיים חשש להימצאותו בניגוד עניינים במסגרת מתן שירותיו כמייצג.

.2

קבוצה ושחקן המעוניינים לשכור את שירותיו של אותו מייצג כדי לטפל בעסקה, חייבים, בטרם שהמייצג החל במתן השירותים, לחתום על הסכם המביא לידי ביטוי את הסכמת הצדדים, הקבוצה והשחקן, לכך שאותו מייצג ייצג את שני הצדדים וכן לקבוע בהסכם על מי מהצדדים תחול חובת תשלום התמורה למייצג. הסכם כאמור יימסר ויופקד בהתאחדות ביחד עם הפקדת הצהרת המייצג.

17. אם כן, סעיף 5 לתקנון המייצגים דן בחיוב לכלול בהסכם הייצוג (בין שנערך עם שחקן ובין שנערך עם קבוצה) את התמורה המגיעה למייצג, לרבות במצב בו הקבוצה אמורה לשלם למייצג את העמלה המגיעה לו מהשחקן; בנוסף, נקבעת בסעיף זה חובת גילוי מלא כלפי הרשות לבקרת תקציבים.

סעיף 6 לתקנון המייצגים כולל קביעות לגבי גובה התמורה למייצג. בסעיף קטן 5 נקבע כי התשלום למייצג ישולם אך ורק על ידי הצד שהתקשר עם המייצג; יחד עם זאת, בסעיף קטן 6 ניתנת לשחקן זכות להורות לקבוצה לשלם בשמו למייצג את התמורה המגיעה לו ממנו. עד כאן, אין בסעיפים אלה כדי להתייחס למצב בפנינו: מצב בו הן הקבוצה והן השחקן שכרו את שירותיו של אותו מייצג. לכן, אין באמור בסעיפים אלה כדי לסייע לנו להכריע בסוגיה שבמחלוקת בין הצדדים.

18. סעיף 7(2) לתקנון המייצגים מתייחס לסיטואציה בה מחליטים שני הצדדים להעזר בשירותיו של אותו מייצג. סעיף זה מלמדנו כי תקנון המייצגים איננו אוסר על מייצג לייצג את שני הצדדים לעסקה; נהפוך הוא: ייצוג כפול כזה מותר ואפשרי, וכך אף נקבע בסעיף 12(א) לפסק הבוררות.

19. כפי שקבוע בסעיף קטן 7(2), שחקן וקבוצה שמחליטים על ייצוג כפול, אמורים לחתום על הסכם בו הם מביעים את הסכמתם לכך וקובעים מי מהם נושא בתמורה למייצג.
20. ומכאן אנו מגיעים לסעיף 7(1) הקובע שעל כל אחד מהצדדים המעורבים במו"מ לקראת חתימת הסכם בין קבוצה לשחקן, הווה אומר, המייצג, השחקן וקבוצה - לבחון כי "המייצג אינו מצוי בניגוד עניינים או שלא מתקיים חשש להימצאותו בניגוד עניינים במסגרת מתן שירותיו כמייצג".
- סעיף קטן זה והחבות להמנע מניגוד עניינים איננו חל אך ורק על מצבים של ייצוג כפול, אלא על כל מקרה בו קבוצה או שחקן מתקשרים עם מייצג: הסכם מייצג-שחקן או הסכם מייצג-קבוצה; טרם להתקשרות כזו, על כל אחד משלושת הצדדים לבחון האם הסכם הייצוג מביאו למצב של חשש לניגוד עניינים. במקרה שלפנינו, חשובה בדיקת המייצג כי איננו מצוי בחשש לניגוד עניינים מקום בו הוא מייצג הן את השחקן והן את הקבוצה; בפרט אמורים הדברים, מקום בו לא נחתם הסכם בין הקבוצה ובין השחקן על ייצוג כפול (כפי שנקבע בסעיף 7(2) לתקנון המייצגים).
21. הבורר לא התייחס בהחלטתו לסוגיה זו של חבות המייצג למנוע עצמו ממצב של ניגוד עניינים במקרה של ייצוג כפול. פסק הבוררות מתייחס למישור של מיהות הצד - הקבוצה או השחקן - שאמור לשאת בעמלת המייצג במקרה של ייצוג כפול; לא נבחנת שאלת ניגוד העניינים שהמייצג עלול להמצא בו ונפקותה לעניין זכותו לדרוש מהשחקן את עמלתו וחובת השחקן לקיים חיובו החוזי. יש לזכור כי במקרה שלפנינו לא מדובר על מקרה "רגיל" בו הקבוצה מתבקשת על ידי שחקן לשלם את העמלה המגיעה למייצג מהשחקן (כאמור בסעיף 12(ב) לפסק הבוררות), אלא במקרה בו הקבוצה משלמת למייצג עמלה בנוסף - ולא במקום - העמלה שהשחקן התחייב לשלם לו. הדבר עלול לגרום לניגוד עניינים - ולו ברמה הנמוכה יותר של חשש לניגוד עניינים, וכתוצאה מכך, להטיל ספק בזכות המייצג לעמלה מהשחקן (באופן מלא או חלקי).
22. יש מכשול נוסף שעלינו לבחון, לפני ההכרעה בשאלת קיום הדיון הנוסף: ידיעת השחקן על הסכם המייצג-██████████. בבקשה לקיום דיון נוסף ובתגובה עליה חלוקים הצדדים בשאלה האם השחקן היה מודע להתקשרות בין המייצג לבין הקבוצה: השחקן טוען שהופתע לגלות על כך בדיעבד ואילו המייצג טוען שהשחקן ידע שהמייצג מקבל עמלה מהקבוצה ולא התנגד לכך. שאלה עובדתית זו - שעשויות להיות לה השלכות דרמטיות בסוגיית ניגוד העניינים - לא הוכרעה על ידי הבורר. יחד עם זאת, הבורר לא נדרש לבחור בין שתי גרסאות, מהטעם שהיתה בפניו רק גירסה אחת - גרסת השחקן: המייצג לא הזכיר עובדה זו בכתב התביעה ולא התייחס לכך בסיכומיו בפני הבורר, אף לאחר שהשחקן העלה טענה זו בכתב הגנתו ולאחר שבקדם המשפט הוחלט על העברת הסכם מייצג-██████████ לשחקן. טענת המייצג בדבר ידיעת השחקן מראש על התקשרותו בהסכם מייצג-██████████ הינה טענה כבושה שהועלתה רק בתגובת המייצג לבקשה לקיום דיון נוסף; התנהלות זו עומדת לרועץ למייצג, ולכל הפחות ניתן לקבוע כי רכיב זה לא הוכח.

23. כאמור לעיל, קיימות שתי חלופות שדי בהתקיימות אחת מהן כדי לבחון אם יש מקום להתיר דיון נוסף; מכיוון שהמדובר בפסק בוררות ראשון בסוגיה זו³, החלופה הראשונה לא מתקיימת. מכאן שעלינו לבחון את התקיימות תנאי החלופה השניה ולשאול עצמנו האם המדובר בסוגיה "שמפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה" יש מקום לדיון נוסף בה. במקרה שלפנינו דומה שיש לשאול עצמנו האם מדובר בסוגיה שיש חשיבות בהכרעה בה, מעבר לבחינת השלכת ההכרעה על הצדדים בתיק זה.
24. ייצוג שחקנים ואף קבוצות הינו תופעה רווחת מאוד; דומה כי ייצוג כפול מתקיים רק בחלק קטן מהמקרים. יחד עם זאת, לאור העדר התייחסות עד כה לסוגיית חובת המייצג להמנע מניגוד עניינים וההשלכות של אי-קיום חובה זו⁴, הרי שלהכרעה בנושא זה עשויה להיות השלכת רוחב למקרים רבים. יש מקום לערוך בנושא זה בירור מעמיק במוטב רחב יותר, שיתמקד בסוגיה העקרונית ויקבע עקרונות מדריכים.
25. המייצג טוען שהסכום שנפסק ושנוי במחלוקת ע"י השחקן (9,360 ש"ח) איננו מצדיק נשיאה בהוצאות התדיינות בדיון נוסף. כפי שקבעתי לעיל, המדובר בסוגיה עקרונית ולעניין זה: "דין פרוטה כדין מאה".

החלק האופרטיבי

38. אני מורה על קיום דיון נוסף בתיק זה, בשאלה האם מייצג שהתקשר עם שחקן בהסכם ייצוג ולאחר מכן חתם על הסכם ייצוג עם קבוצה - ללא ידיעת השחקן - זכאי לעמלה מהשחקן (כולה או מקצתה).
39. על פי האמור בסעיף 8 לתקנון, אפנה לנשיא בית הדין העליון כדי שימנה שני בוררים נוספים, לשם הכרעה בהליך הדיון הנוסף.
40. לאחר קביעת המוטב, ינתנו הוראות לגבי המשך ההליך.
41. שכר טרחת הבורר בסך של 4,200 ש"ח בתוספת מע"מ ישולם כדלקמן:
- סך של 750 ש"ח בתוספת מע"מ - ישולם מהפיקדון.
 - סך של 3,450 ש"ח בתוספת מע"מ - ישולם על ידי הצדדים בחלקים שווים. היה והמבקש ישא בסכום זה – כולו או חלקו - ישיב לו הנתבע את הסכום האמור עד ליום 3.10.21, שאם לא כן ישא הפרשי הצמדה וריבית כדין החל ממועד פסק-בוררות זה ועד לתשלום בפועל.
- ניתן היום, 9.9.21.

תגר עמיאל, עו"ד

בורר

יו"ר המוסד לבוררות וגישור

³ הצדדים לא טענו אחרת.

⁴ ואין לראות בכך קביעה שהמייצג הפר את חובתו להמנע ממצב בו מתקיים חשש לניגוד עניינים.